

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سند راهبردی آزمایشگاه‌های مرجع مورد دنیا ز صنعت برق و انرژی کشور

مجری طرح: مهندس مسعود رضایی سامان‌کنندی

راهبر: معاونت فناوری

ناشر: پژوهشگاه نیرو

کارفرما: شرکت توانیر

سفارش‌دهنده: وزارت نیرو

اعضای محترم کمیته راهبری تدوین سند:

■ مهندس محمدعلی فرحنگیان

■ مهندس جواد عمری

■ دکتر مهدی مقدم

■ مهندس سیدمحسن مرجان‌مهر

مقدمه

صنعت برق و انرژی کشور، هرساله نیازمند سرمایه‌گذاری‌های زیادی جهت توسعه و بازسازی به منظور تأمین نیاز مصرف و همچنین رعایت اصول استانداردهای فنی می‌باشد. کیفیت و قیمت تجهیزات به کار گرفته شده در صنعت برق نقش غیرقابل انکاری را در مسائل مبتلا به این صنعت دارا بوده و طبیعی است در صورتی که بتوان از تجهیزات با کیفیت و قیمت مناسب بهره بردن نه تنها حجم سرمایه‌گذاری لازم کاهش می‌یابد بلکه کیفیت بهره‌برداری از این صنعت نیز با بهبود بیشتری مواجه خواهد گردید.

افزایش مصرف انرژی برق و نیاز به تولید بیشتر این انرژی که لازمه آن احداث نیروگاه‌های جدید و توسعه شبکه انتقال و توزیع نیرو می‌باشد نیاز این صنعت را به ساخت و تهییه تجهیزات به وضوح نشان می‌دهد. بنابراین برای تولید و انتقال و توزیع مناسب انرژی برق نیازمند به استفاده از تجهیزات مرغوب و با کیفیت می‌باشیم که این مهم نقش آزمایشگاه‌های مرجع منطبق با استانداردهای معتبر را برای کنترل کیفیت تجهیزات مذکور نمایان می‌سازد.

برای اطمینان از کیفیت تجهیزات به کار گرفته شده در صنعت برق لازم است که این تجهیزات قبل از نصب در شبکه، تحت فرایند کنترل کیفیت و به ویژه انجام آزمون‌های لازم قرار گرفته و در صورت موفقیت در این مورد، مجوز خرید و بهره‌برداری از آنها صادر گردد. عدم وجود آزمایشگاه‌های مرجع معتبر تا چند سال قبل در کشور سبب گردیده بود که این آزمون‌ها در آزمایشگاه‌های سایر کشورها صورت پذیرفته و یا متأسفانه به طور کلی صورت نگرفته که این مسئله مشکلات متعددی را برای صنعت برق ایجاد نموده بود. با توجه به اهمیت این موضوع برای صنعت برق ایران ضروری است که مقوله توسعه آزمایشگاه‌های مرجع را در دستور کار قرار داده و در جهت تکمیل، تجهیز و راهاندازی آن اقدام نماید.

از این‌رو با هدف هدفمندسازی ساز و کار کنترل کیفیت تجهیزات مورد استفاده در صنعت برق و پشتیبانی از محققین و پژوهشگران و با هدف افزایش تأمین برق پایدار و کاهش خاموشی‌ها در شبکه، نیاز به تجهیز و راهاندازی آزمایشگاه‌های مرجع از اهمیت بسیار برخوردار است.

چشم‌انداز سند راهبردی آزمایشگاه‌های مرجع صنعت برق و انرژی

با اهمام از سند چشم‌انداز بیست ساله توسعه اقتصادی،
اجتماعی و فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور و دراستی
تحقیق سند چشم‌انداز وزارت نیرو و درآفتق ۱۴۰۰.

آزمایشگاه‌های مرجع صنعت برق و انرژی با تکیه بر
توانمندی‌های داخلی و مخصوصان کارآمد و تجربه رات
دران آزمایشگاهی منطبق با استانداردهای ملی و بین‌المللی،
قطب اصلی ارائه خدمات آزمایشگاهی در منطقه هستند.

اهداف سند راهبردی

اهداف تعیین شده برای تحقق چشم‌انداز این سند به شرح زیر می‌باشد:

- افزایش اعتقاد برای استفاده از تجهیزات در صنعت برق با توجه به نقش آزمایشگاه‌های مرجع در ارزیابی و مطابقت آنها با استانداردهای ساخت تجهیزات و تولید مواد
- ارتقاء کیفیت تولیدات داخلی و حمایت از ساخت داخل
- سنجش صحیح و مناسب کیفیت کالا و تجهیزات تولیدی مطابق با قوانین و مقررات در مسیر کنترل کیفیت آنها
- افزایش اعتقاد در اطلاعات ارائه شده برای تحلیل و تصمیم‌گیری در پژوهش‌های تحقیقاتی، مطالعاتی، تولیدی
- کاهش هزینه‌ها و ایجاد امکان تصمیم‌گیری در برنامه‌های مربوط به رشد و توسعه اقتصادی در صنعت برق
- کاهش تلفات، حوادث و نارسایی‌ها در صنعت برق در راستای حفاظت از محیط زیست
- ارتقاء تندرستی و رفاه مصرف‌کنندگان و عموم مردم
- استقرار قوانین و مقررات به ویژه استانداردهای جدید در اثر فعالیت آزمایشگاه‌های مرجع

راهبردهای سند راهبردی

- تعیین آزمایشگاه‌های مرجع مورد نیاز صنعت برق منطبق با نظام کنترل کیفیت تجهیزات شناسایی و تأیید صلاحیت آزمایشگاه‌های موجود در سطح کشور (مراکز پژوهشی، صنعت، دانشگاه و) با هدف استفاده حداکثری از سخت‌افزار موجود در کشور
- تکمیل و توسعه آزمایشگاه‌های مرجع مورد نیاز صنعت برق و انرژی کشور
- استقرار و اخذ گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت در آزمایشگاه‌ها منطبق با استاندارد ISO/IEC 17025
- کنترل کیفیت تجهیزات مورد استفاده در صنعت برق با هدف برنديسازی شبکه ملی آزمایشگاهی صنعت برق و انرژی در حوزه داخل و خارج از کشور و توسعه بازار مرتبط
- پیشنهاد آزمون‌های اجباری با هدف حصول اطمینان از کیفیت تجهیزات و مشخص کردن گستره آزمون‌ها

- تهییه و تدوین سند کسب و کار آزمون با هدف مدیریت انجام آزمون، نظاممند کردن تعرفه‌گذاری آزمون‌ها و مدیریت ارجاع کار به آزمایشگاه‌های شبکه ملی آزمایشگاهی صنعت برق
- دست‌یابی به استانداردهای آزمایشگاهی مورد نیاز توسعه مدیریت و بهبود نیروی انسانی و متخصص در آزمایشگاه‌های مرجع
- بهبود خدمات مشتریان و تعامل با ذی‌نفعان در آزمایشگاه‌های مرجع
- بهبود فرایندها در بخش آزمایشگاه‌ها

اقدامات و سیاست‌های سند راهبردی

- تکمیل زنجیره آزمون در نظام تضمین کیفیت مواد و تجهیزات مورد استفاده در صنعت برق کشور با هدف کسب اطمینان از استاندارد بودن و صحت عملکرد تجهیزات به کار گرفته شده در بخش‌های مختلف صنعت برق
- ایجاد شبکه آزمایشگاهی توانمند در صنعت برق کشور با هدف استفاده حداکثری از امکانات موجود داخلی و معرفی آزمایشگاه‌های شبکه به عنوان قطب اصلی ارائه خدمات آزمایشگاهی برتر در منطقه خاورمیانه و آسیای میانه
- تجهیز آزمایشگاه‌های آزمون مرجع مورد نیاز صنعت برق و انرژی کشور با حمایت‌های دولت و سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی
- عدم نیاز به استفاده از خدمات آزمایشگاهی آزمایشگاه‌های خارج از کشور با هدف ممانعت از صرف هزینه‌های ارزی
- ممانعت از استفاده تجهیزات نامرغوب و فاقد کیفیت در صنعت برق کشور که منجر به خسارت‌های زیادی از جمله افزایش تلفات انرژی برق، قطع مکرر برق، افزایش هزینه‌های تعمیرات و تعویض قطعات، انجام بازدیدهای مکرر و غیره خواهد شد.
- حمایت از ساخت داخل و تولید ملی از طریق ارزیابی کیفیت تجهیزات ساخت داخل و ارائه نتایج آزمون‌ها به سازندگان، در مسیر اصلاح و بهبود در کیفیت تجهیزات تولیدی
- استقرار سیستم پایش استانداردهای صنعت برق و ایجاد سازو کار مناسب جهت ارائه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای در این حوزه و حضور قدرتمند در مجتمع علمی دنیا با وجود امکانات منحصر به فرد آزمایشگاهی و توان علمی بالا جهت مشارکت در تدوین استانداردهای ملی و بین‌المللی
- ایجاد یک بانک اطلاعاتی از متخصصین و آزمایشگاه‌ها در زمینه خدمات آزمایشگاهی

- اجرای طرح بازاریابی آزمایشگاه‌ها برای تبدیل به قطب اصلی ارائه‌کننده خدمات آزمایشگاهی در منطقه

پروژه‌های اجرایی

الف) تجهیز آزمایشگاه‌های مورد نیاز صنعت برق و انرژی

- تهیه برنامه تجهیز و راهاندازی آزمایشگاه‌های مرجع
- اولویت‌بندی آزمایشگاه‌های مرجع جهت تجهیز و راهاندازی
- فراخوان عمومی تجهیز آزمایشگاه‌ها به دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های خصوصی
- جهت جذب مشارکت در تجهیز و راهاندازی آزمایشگاه‌ها
- دریافت پیشنهاد دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های خصوصی جهت مشارکت در تجهیز و راهاندازی آزمایشگاه‌ها
- بررسی پیشنهادات و اعلام دانشگاه، مرکز تحقیقاتی و شرکت خصوصی منتخب جهت مشارکت در تجهیز و راهاندازی آزمایشگاه‌ها
- تبادل قرارداد برای تهیه نقشه راه و دفترچه تفصیلی حوزه تخصصی مرتبط با آزمایشگاه با واحد منتخب
- حمایت از دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های خصوصی جهت تجهیز و راهاندازی آزمایشگاه‌ها و پذیرش ریسک بازار مربوطه

ب) توسعه آزمایشگاه‌های موجود صنعت برق و انرژی

- شناسایی آزمایشگاه‌های موجود در بانک اطلاعاتی تعبیه شده
- تهیه برنامه توسعه آزمایشگاه‌های موجود
- اولویت‌بندی آزمایشگاه‌ها جهت توسعه و تکمیل
- اعلام به دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های خصوصی جهت توسعه آزمایشگاه‌ها
- دریافت پیشنهاد دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های خصوصی جهت توسعه آزمایشگاه‌ها
- بررسی پیشنهادات و تبادل قرارداد برای توسعه آزمایشگاه با واحد منتخب
- حمایت از دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و شرکت‌های خصوصی جهت توسعه آزمایشگاه‌ها و پذیرش ریسک بازار مربوطه

ردنگاشت (نقشه‌راه) آزمایشگاه‌های مرجع صنعت برق و انرژی

پژوهشگاه نیرو و مؤسسه‌ای است دانشجیان، با اعبار جملی و پیشود فوآوری‌های صنعت برق و انرژی

افزایش سخت افزار و نرم افزار
آزمایشگاهی
تدوین استانداردهای صنعت برق و انرژی

افزایش سخت افزار و نرم افزار
آزمایشگاهی

تمهیه پر تال جمع اوری اطلاعات آزمایشگاه‌های کشور با هدف شناسایی و استفاده حداثتی از ظرفیت‌های موجود

هزینه: ۵۰۰ میلیون ریال

ارتفاق فناوری، توسعه پژوهش و نوآوری جهت افزایش توانمندی، رقابت پذیری و بهره وری صنعت برق و انرژی کشور

توسعه آزمایشگاه‌های موجود صنعت برق و انرژی از منابع مالی دولتی و خصوصی در سرمایه‌گذاری‌های مستقل و مشترک
۱۹ تعداد آزمایشگاه موجود در
حال حاضر
هزینه: ۴۶ میلیارد ریال
زمان: ۶ ماه

راهنمازی و یا تکمیل آزمایشگاه‌های موجود از طریق پیوشرداری از منابع مالی دولتی و خصوصی در سرمایه‌گذاری‌های مستقل و مشترک
۲۰ تعداد آزمایشگاه موجود در
حال حاضر
هزینه: ۱۰۶ میلیارد ریال
زمان: ۶ ماه

ایجاد شبکه آزمایشگاه‌ها جهت ارائه خدمات
آزمایشگاهی
هزینه: ۵۰۰ میلیون ریال
زمان: ۲۴ ماه

ارتفاع کیفی آزمایشگاه‌های موجود پژوهشگاه نیرو و انرژی کو اهینه‌های بین المللی
۱۷۰۰۵

زمان: ۶ ماه

هزینه: ۹۷ میلیارد ریال

بلنگری ساختار و فرایند خدمات آزمایشگاه‌های موجود پیکان
سازی استانداردها، تعریف گذاری آزمونها، ارتقاء روشیابی آزمون

توسعه پارا و افزایش کارائی و اثربخشی
هزینه: ۳۰۰ میلیون ریال
زمان: ۶ ماه

شناسایی و اولیت بندی و مشاکت در کمیته‌های تدوین استانداردهای ملی و داخلی صنعت برق و انرژی
تدوین شدن

زمان: ۶ ماه

هزینه: ۲۰ میلیارد ریال

۱۰ تعداد استانداردهای پژوهشگاه
تدوین شدن

۳۶ پژوهه اموزش
پیاده‌سازی استانداردها
پژوهشگاه
صنعت برق و انرژی

هزینه: ۲۰۰ میلیون ریال
زمان: ۳۶ ماه

۱۱ ایجاد سیستم پایش و نیازسنجی
استانداردهای صنعت برق و انرژی
پیاده‌سازی استانداردها
صنعت برق و انرژی

هزینه:

هزینه:

هزینه:

هزینه:

هزینه:

هزینه:

طرح کلان آزمایشگاه‌های مورد نیاز صنعت برق کشور

برنامه زمانی						نام آزمایشگاه
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	نوع فعالیت مورد انتظار	حوزه فعالیت (توزیع - انتقال و تولید)
					توزیع - انتقال	فشار قوی
					توزیع - انتقال	فترت
					توزیع - انتقال	کنترل هوشمند
					توزیع - انتقال	سینه و کاب
					توزیع - انتقال	روشنی
					توزیع - انتقال	آب و بخار
					توزیع - انتقال	کلیدهای فسار ضعیف
					توزیع - انتقال	مخابرات رادیویی
					توزیع - انتقال	کالیبراسیون - فلو
					توزیع - انتقال	تست فیلتر هواکی و روده به توربینهای گازی
					توزیع - انتقال	عیب پایه ازدیادی و ضعیفی ترانسفورماتورهای قدرت و توزیع
					توزیع - انتقال	امنیت صنعت برق کنسرور
					توزیع - انتقال	سنجهش گفتگوت نرم افزار
					توزیع - انتقال	بدافزار
					توزیع - انتقال	رله و حافظت
					توزیع - انتقال	انتقال اطلاعات از طریق خطوط برق
					توزیع - انتقال	سرامیک
					توزیع - انتقال	مینیزی انرژی
					توزیع - انتقال	براق آلات
					توزیع - انتقال	تروموپریوپاک - بخش توربین ابی کوچک
					توزیع - انتقال	تروموپریوپاک بخش CHP
					توزیع - انتقال	ساخت و روندن
					توزیع - انتقال	آزمون عملکرد
					توزیع - انتقال	پیل سوختی (تست استرسک)
					توزیع - انتقال	ارتعاشات و اکوستیک - بخش دینامیک ماشینهای دور
					توزیع - انتقال	نانوفلوری
					توزیع - انتقال	ازدیایی گفتگوت تج婢هار بیمه‌ی صنعت برق
					توزیع - انتقال	تحمیف عمر هادی ها
					توزیع - انتقال	تست ایوانگی
					توزیع - انتقال	تیج婢هار و راه اندازی توسعه
					تولید	تیج婢هار و راه اندازی توسعه

طرح کلان آزمایشگاه‌های مورد نیاز صنعت برق کشور (ادامه)

نام آزمایشگاه		جزویه فعالیت (توزیع - انتقال و تولید)	نوع فعالیت مورد انتظار	برنامه زمانی
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
دیسپاچینگ			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تسست موتو استرلینگ			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
میکروتورین			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
کمپرسور هوای فشرده			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
مدیریت محصر (تبرید)			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
عهیبیاتی ارزیابی و ضعیفیت خطوط انتقال نیرو			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
شاپاسانی مواد			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تعیین خواص مکانیکی مواد			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
شکلهای فلزات			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
چیلدرهای ترکیبی هواساز و پرخ جذب کن			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
طراحی و ساخت پالیوت حسکرهای ابزار دقیقی صنعت برق برایه MOEMS و MEMS			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
آزمایشگاه فشار قوی			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
متالورژی			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
آزمایش و تعیین عمر مقعرهای شبکهای انتقال و توزیع (بلیمری، پرسلاسی، گامیزرنی)			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
آرزیابی کیفیت پرهاای توزیع گازی			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تست های غیرمخرب			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
خرودی تجهیزات صنعت برق			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تست اباع بباب و شسر کتریو			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
ابرسانا			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
کتریل کفیت مواد سبیلی			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
کتریل کفیت تجهیزات نیروگاهها (برههای توزین های پخار، برههای کمپرسور، برههای بویلر و لولهای کنداسنورا)			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تحییف احتراف			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تولید			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تعمیم مقاومت به خودگی و تخفیف عمر سازهای بتنی بود استفاده در صفت برق			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تولید			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
طرح سیستمهای خروشسیدی (فوتولتائیک) مرجع			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تست عماکله توزین کازی			توزیع - انتقال	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
تست عماکله توزین بزرگ			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه
اند گاهی اینده بین المللی ایزو ۱۷۰۲۵			تولید	■ تجهیز و راه اندازی □ توسعه